

Michal Rotman Laor

Inner Necessity and Everything Beyond Words

In contradiction with Tolstoy's claim, some might say that when art expresses something, it may be more to do with the way the work is organized than by the artist's emotion on a given day, since expressiveness is in the work itself, not necessarily in the artist who created it.

This is a postmodern approach, following Roland Barthes's proclamation about The Death of the Author. Yet this may be, among other things, the undisputed power of Rotman Laor's body of work. From the moment the work is presented to the world, she speaks her truth. Colors, lines, stains and shapes are playfully moving, while others are structured and arranged - dark or light, thin or thick, large or small, opaque or transparent and more. A complete dictionary of "words" from the language of art is shaped into poetry on the canvas, and even if it carries within the depths of the artist's soul, it is whole in its own right.

The principle of 'inner necessity', says Kandinsky, is purely artistic and free from the trivial. And here on the rich canvases, Rotman Laor's artistic aim is fully expressed. The power of language, and the power of the artist in using language. She is a kind of virtuoso "composer", using the potential materials of reality, making them her own, allowing them to be.

Rotman Laor says in her own words: "Painting for me is an emotional expression, the essence of a whole range of experiences and sights. Everything that is beyond words." This is indeed the role of art, and it is also the same 'inner necessity' that Kandinsky talks about. Shapes, colors, lines, are a world in itself, with its own necessity to be, beyond words, possibly even beyond the words the artist

herself knows. Rotman Laor's paintings, once revealed, disclose themselves to the world - and to her - for the first time, and tell her the story that came into being.

In this spontaneous and intuitive artistry, supported by a kind of inner logic and insight, Rotman Laor is the conductor running the show, creating a world of forms and colors both at the time of execution and at the moment of unveiling. This is where forms are pieced together, played, or pitted against each other, groups of shapes defined by colors and lines and textures. Individual forms either meet another group or are blocked by it - some touching, others moving away or delineating boundaries, hovering between the veiled and the exposed, the rhythmic and the arrhythmic, all on the same canvas.

Rotman Laor says what we know and understand: "This is a journey into the soul." To that we can only add that this is indeed a journey, a profound and enigmatic discourse that meets the soul and brings about an end. Its power lies in touching the viewer's soul, by stirring it and leaving its mark.

Dr. Nurit Cederbom

When asked what is art, Tolstoy stated his opinion unequivocally, saying that the artist's main role is to express and transmit emotions to his audience, "to evoke in oneself a feeling one has once experienced, and having evoked it in oneself, then by means of movements, lines, colors, sounds... to convey this so that others may experience the same feeling." Rotman Laor's paintings do indeed speak of emotion. Many years have passed since Tolstoy's times, and lots of color has been spilled on canvas - from expressionism to abstract expressionism - and yet we would still assert that even if the viewer does not recognize or understand the artist's emotional world, he or she will certainly find themselves stirred and moved by the symphony of Rotman Laor's colors and lines.

Abstract expressionism is fraught with feeling, as stated before. Color, line, stain, shape - as well as some other "background noises" - are conducting a polyphonic discourse on the canvas. Indeed, they are serving as a proxy for the written word, for emotions, experiences or any reality. Their power lies in the way they operate as a structured organization, securely ensconced on that seam line between conscious intent and our unconscious self, seething and bubbling independently both above and below surface.

מיכל רוטמן לאור

ההכרחיות הפנימית וכל מה שמעבר למילים

כאשר טולסטוי נשאל מהי אמנות הוא הציג את דעתו החד משמעית וטען שתפקידו העיקרי של האמן הוא לבטא ולהעביר רגשות לקהל שלו "לעורר בתוך עצמו רגש שכבר חווה פעם ושאו התעורר בו באמצעות תנועות, קווים, צבעים, צלילים ... כך שיוכל להעביר את הרגש הזה לאחרים ולמען יוכלו לחוות את אותו רגש". דומה שצירוף של רוטמן - לאור אכן מדברים רגש. הרחק מימיו של טולסטוי, וכשכבר צבע רב נשפך על בדי קנבס החל מהאקספרסיוניזם והמשך באקספרסיוניזם המופשט, אנו נאמר, שגם אם הצופה אינו מזהה או מבין את עולמו הרגשי של

היוצר, הוא בהחלט מוצא עצמו נעור ומתרגש בעקבות סימפוניית הצבע והקו המתרחשים על בדיה של רוטמן- לאור.

כבר טענו לומר שאקספרסיוניזם מופשט כל כולו הוא עניין ברגשות. הצבע- הקו -הכתם- הצורה -ועוד כמה "קולות רקע", מנהלים שיח פוליפוני על מצע הציור כשהם אכן משמשים באי כוח למילה, לרגש, לחוויה, למציאות כל שהיא. כוחם הוא בזה שהם מתנהלים כארגון מובנה היושב בבטחה על קו התפר שבין ההכרה המודעת והמכוונת ובין הלא מודע הרוחש ומבעבע עצמאי בשטח, מעל פני השטח וגם מתחתיו.

יש שיאמרו, בהיפוך לטענתו של טולסטוי, שכאשר אמנות מביעה משהו, ייתכן שהדבר קשור יותר לאופן שבו היצירה מאורגנת מאשר לרגש שחש האמן ביום מסויים, שכן האקספרסיביות נמצאת ביצירה עצמה, ולא דווקא בהכרח באמן שיצר אותה.

זוהי גישה פוסטמודרניסטית המנופפת בדגל הבארתריאני שהכריז על 'מות המחבר'. וזו אולי, בין השאר, כוחה הבלתי מעורער של יצירתה של רוטמן - לאור. מרגע שיצאה היצירה לעולם היא אומרת את דברה. משחקי צבע-קו-כתם-צורה נעים על מרחב הבד, סדורים וערוכים, כהים ובהירים, דקים ועבים, גדולים וקטנים, אטומים ושקופים ועוד ועוד - מילון שלם של "מילים" משפת האמנות ערוכים לכתב שירה צורני, שגם אם הוא נושא את תכני העומק הנפשי של היוצרת, הוא עומד היטב בפני עצמו.

העיקרון של ההכרחיות הפנימית, אומר קנדינסקי, שהוא אמנותי טהור ונקי מן הטפל, ואכן, כאן על בדיה העשירים של רוטמן - לאור, נוכחת במלוא עוזה, המטרה האמנותית. כוחה של השפה, וכוחה של היוצרת העושה שימוש בשפה, סוג של "מלחינה" וירטואוזית המשתמשת בחומרים הפוטנציאליים של המציאות, עושה בהם

כבתוך שלה, ומאפשרת להיות.

רוטמן - לאור אומרת בלשונה "הציור עבורי הוא ביטוי רגשי המקפל בתוכו את מכלול החוויות והמראות. את כל מה שמעבר למילים". זו אכן תפקידה של האמנות וזו גם אותה הכרחיות פנימית עליה מדבר קנדינסקי. צורות, צבעים, קווים, הם עולם בפני עצמו שיש לו כורח משל עצמו להיות, הוא מעבר למילים וייתכן שגם מעבר למילים שהיוצרת עצמה יודעת. ציוריה של רוטמן- לאור משהם מתגלים, הם מגלים עצמם לראשונה לעולם, ולה עצמה, ומספרים לה את הסיפור שנברא זה עתה.

במלאכת המחשבת הספונטנית והאינטואיטיבית הנתמכים על ידי סוג של הגיון פנימי ותובנה היודעת את עצמה, מנצחת רוטמן - לאור על עולם של צורות וצבעים, ניצוח שבו זמן הביצוע הוא גם זמן ההתגלות הראשונית. שם מתחברות מתגוששות מתנגנות צורות, קבוצות של צורות המוגדרות על ידי צבעים וקווים ומרקם. צורות יחידאיות נפגשות או נבלמות על ידי קבוצות צורות אחרות, מתקרבות, מתרחקות, מתחממות, צירוף של המצוּעף עם החשוף, הריתמי והאי ריתמי, כל אלה על פני אותו שטח.

רוטמן- לאור מוסיפה ואומרת את הידוע והדי מוכן "זהו מסע אל הנפש" על כך ניתן להוסיף ולומר, שזהו אכן מסע שיש בו שיח תוך אישי עמוק וחידיתי הפוגש את הנפש ומשהו מסתיים כוחו בכך שהוא פוגש גם את נפשו של הצופה, מעורר אותה ומותיר בה את רישומיו.

ד"ר נורית צדרבוים
צילום: אבי אמסלם

מידעון